REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 16 Temmuz 2012
Nr. Ref.: RK281/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI 159/11

Başvurucu

Baton Morina

Kosova Cumhuriyeti Yüksek Mahkemesi'nin Pn. Nr. 530/2011 sayı ve 13 Ekim 2011 tarihli kararı hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Ivan Čukalović, Üye

Başvurucu

1. Başvurucu, Avukat Sokol Dobruna tarafından temsil edilen Yakova mukimi Bay Baton morina'dır.

İtiraz edilen karar

2. İtiraz edilen karar, başvurucuya 19 Ekim 2011 tarihinde teslim edilen Kosova Cumhuriyeti Yüksek Mahkemesi'nin Pn. Nr. 530/2011 sayı ve 13 Ekim 2011 tarihli kararıdır.

Başvurunun konusu

3. Başvurunun konusu bir ceza davasına ilişkin olarak Kosova Cumhuriyeti Yüksek Mahkemesi'nin Pn. Nr. 530/2011 sayı ve 13 Ekim 2011 tarihli kararı hakkında nayasal denetim talebidir.

Hukuki dayanak

4. Başvuru Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın (bundan sonra: "Anayasa") 113.7 maddesi, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: "Yasa") 47. maddesi ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 28. kuralına dayandırılmıştır.

Başvurunun Mahkeme'deki seyri

5. Başvurucu 9 Kasım 2012 tarihinde Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur.

6. Mahkeme Başkanı 17 Ocak 2012 tarihinde Üye Gjyljeta Mushkolaj'ı raportör yargıç olarak görevlendirmiş, Snezhana Botusharova başkanlığında Ivan Čukalović ve Iliriana Islami'den oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.

7. Mahkeme 19 Ocak 2012 tarihinde başvurucunun vekilinden ilave evrak talebinde bulunmuştur. Mahkeme aynı tarihte Priştine Bölge Mahkemesi ve Yüksek Mahkeme'ye başvurunun kaydedildiğini bildirmiştir.

8. Başvurucunun vekili Mahkemece talep edilen ilave evrakı 13 Şubat 2012 tarihinde teslim etmiştir.

9. Mahkeme Başkanı Üye Gjyljeta Mushkolaj yerine üye Almiro Rodrigues'i raportör yargıç olarak değiştirmiş ve Üye Iliriana Islami yerine Üye Altay Suroy'u üyeler Snezhana Botusharova ve Ivan Čukalović'ten oluşan Ön İnceleme Heyeti'ne atamıştır.

10. Ön İnceleme Heyeti 13 Temmuz 2012 tarihinde raportör yargıcın raporunu görüştükten sonra Mahkeme Heyetine başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların özeti

11. İpek Bölge Mahkemesi 23 Haziran 2006 tarihinde çıkarttığı P. nr. 80/2006 sayılı kararla başvurucuyu "cinayete yardım etmek ve cinayete teşebbüs" suçundan suçlu ilan edip mahkum etmiştir.

12. Başvurucunun vekili (savunma avukatı) bu karara karşı itiraz ederek ceza usulleri ve ceza yasası hükümlerinin ihlal edildiğini, olgusal durumun ve ceza kararının yanlış ve eksik tespit edildiğini ortaya koymuş ve itiraz edilen kararın iptalini ve yargılamanın tekrarı için davanın ilk derece mahkemesine iadesini talep etmiştir.

13. İpek Bölge Kamu Savcısı 23 Ocak 2007 tarihinde itirazın temelden yoksun olarak reddedilmesini önermiştir.

14. Yüksek Mahkeme 19 Nisan 2007 tarihinde çıkarttığı AP. nr. 582/2006 sayılı kararla İpek Bölge Savcısının önerisini onayıp başvurucunun cezasını arttırmıştır.

15. Başvurucu, savunma haklarının ihlal edildiğini ileri sürerek Yüksek Mahkeme'den kanun yararına bozma talebinde bulunmuş, çünkü, ona göre Yüksek Mahkeme itiraz dilekçesinde dile getirdiği taleplerini dikkate almamıştı.

16. Kosova Yüksek Mahkemesi'nin 31 Aralık 2007 tarih ve Pkl. nr. 78/2007 sayılı kararıyla başvurucunun "kanun yararına bozma" talebi temelden yoksun bulunarak reddedilmiş, ilk ve ikinci derece mahkemelerinin olguları doğru tespit ettikleri sonucuna varmıştır. Dahası Yüksek Mahkeme, ceza usul yasası ile ceza yasası hükümleri ihlalinin bulunmadığını da tespit etmiştir.

17. Başvurucu 29 Ocak 2011 tarihinde İpek Bölge Mahkemesinden suç davasına konu olmuş olayların yeniden açılacak davada kapsanması ve EULEX yargıçları tarafından karara bağlanmasını talep etmiştir.

18. İpek Bölge Mahkemesi, başvurucunun kesinleşmiş mahkeme kararıyla (P.nr. 80/2006 sayı ve 23 Haziran 2006 tarihli karar) sonuçlanan davanın yeniden açılması talebini, başvurucunun davanın yeniden görüşülmesini gerektirecek yeni olgu ve deliller sunmayıp buna ilişkin hukuki bir dayanak göstermediği gerekçesiyle 13 Eylül 2011 tarihinde reddetmiştir.

19. Başvurucu, İpek bölge Mahkemesinin 13 Eylül 2011 tarihli kararına karşı Yüksek Mahkeme nezdinde itiraz başvurusunda bulunmuş, ceza yargılaması usulü hükülerinin ileri derecede ihlal edildiğini, olgusal durumun yanlış ve eksik tespit edildiğini ve ceza yasasının yanlış uygulandığını ileri sürmüştür. Başvurucu, Bölge Mahkemesinin itiraz edilen kararının Yüksek Mahkemece iptalini ve davanın karar bağlanması için ilk derece mahkemesine iadesini talep etmiştir. Başvurucu, tanıkların bazılarıyla ilişkisinin olduğu yönündeki kişisel kuşkularından dolayı İpek Bölge Savcının reddini de talep etmiştir.

20. Yüksek Mahkeme, yeni olgu ve delillerin sunulmadığı gerekçesi ile şikayeti temelden yoksun bularak 13 Ekim 2011 tarihinde (Pn. nr. 530/2011 sayılı Karar) reddetmiş ve yargılamanın tekrar edilmesi için yeterli hukuki dayanağın bulunmadığını tespit etmiştir.

21. Son olarak başvurucu, 9 Kasım 2011 tarihinde Anayasa Mahkemesi'ne başvurarak Yüksek Mahkeme'nin Pn.nr. 530/2011 sayı ve 13 Ekim 2011 tarihli kararının anayasal uygun denetimi için başvuruda bulunmuştur.

Başvurucunun iddiaları

22. Başvurucu, Yüksek Mahkeme'nin kararı ile Anayasa'nın 31. maddesi [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı], 32. maddesi [Kanun Yollarına Başvurma Hakkı], 33. maddesi [Ceza Davalarında Meşruiyet ve Orantılılık İlkesi] ve 53. maddesi [İnsan hakları Hükümlerinin Yorumlanması] ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Başvurunun kabul edilirliğinin değerlendirilmesi

23. Mahkeme, başvurucunun başvurusu hakkında bir karara varabilmek için öncelikle Anayasa'da belirlenip Yasa ve İçtüzük'te ayrıntılı olarak açıklanan kabul edilirlik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini görüşmesi gerektiğini hatırlatır.

24. Mahkeme, bununla ilgili olarak Anayasa'nın 113 (1) maddesine atıfta bulunmak ister. Söz konusu fıkra şöyledir:

    "*Anayasa Mahkemesi, yalnızca kanuna uygun ve yetkili taraflarca yapılan başvuruları karar bağlar.*"

25. Yasa'nın 48. maddesi şöyledir:

    Başvurucu, başvurusunda ihlal edildiği iddiasında bulunduğu hak ve özgürlüğünü açıkça belirtmek ve kamu otoritesinin hangi somut hükmüne itiraz etmek istediğini açılamak durumundadır.

26. En son olarak İçtüzüğün 36. kuralı da şunları öngörmüştür:

    Mahkeme başvuruları yalnız şu hallerde görüşebilir:
    c) Başvuru açıkça temellendirildiği zaman.

27. Mahkeme, başvurucunun Yüksek Mahkeme kararının Anayasa'nın 31, 32, 33 ve 53. maddeleriyle güvence altına alınan haklarının neden ve nasıl ihlal ettiğini açıklamadığını tespit etmiştir. Karardan memnun kalmayıp basit bir şekilde birkaç anayasa hüküm zikredilerek anayasal ihlal davası açmak için yeterli değildir.

28. Hukuk mahkemelerince çıkartılan kararların hakkaniyetsiz ve keyfi olduğunu açıkça ortaya koyacak ikna edici delil ve argümanlar bulunduğu durumlar dışında, kararların meşruiyetini ve delillerin doğruluğunu değerlendirmek Anayasa Mahkemesi yargımla yetkisi içerisinde yer almaz.

29. Mahkeme'nin yargılama yetkisi anayasal hakla ihlallerini inceleyip yargılama usullerinin bütünlük içerisinde adi ve Anayasa'ya uygun olup olmadığını değerlendirmektir. Netice itibariyle Anayasa Mahkemesi dördüncü derece mahkemesi olmayıp Yüksek Mahkeme'nin kararlarını kendi tespitleriyle değiştirme ve yargılamanın tekrarlanmasını emretme yetkisine sahip değildir.

30. Mahkeme, netice itibariyle başvurunun Anayasa'nın 113.1 maddei, Yasa'nın 48. maddesi ve İçtüzüğün 36.2 kuralı b ve d bentlerinde belirtilen kabul edilirlik kıstaslarını yerine getirmediğinden açıkça temelden yoksun olduğu gerekçesiyle reddedilmesi gerektiğini tespit etmiştir *(bkz. KI 13/09 sayılı Sevdail Avdyli v. A. Nr. 533/2006 sayı ve 11 Eylül 2006 tarihli ile A. Nr. 533/2006 sayı ve 11 Eylül 2006, 17 Haziran 2010 tarihli Yüksek Mahkeme Kararı davasına ilişkin kabul edilmezlik kararı).*

31. Sonuç olarak Anayasa'nın 113.7 ve Yasa'nın 20. maddeleri ile İçtüzüğün 56.2 kuarlına göre başvuru kabul edilmez niteliktedir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.1 maddesi, Yasa'nın 46. maddesi ve İçtüzüğün 36.(2) kuralı,b ve d bentlerine dayanarak 13 Temmuz 2012 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

I. Oybirliğiyle başvurunun kabul edilmez olarak reddine karar verilmiştir.

II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesi uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.

III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç	**Anayasa Mahkemesi Başkanı**
Almiro Rodrigues, imza	Prof. Dr. Enver Hasani, imza